

Valtuustoaloite koskien kevyen liikenteen väylien reittien kunnostamista ja tiedottamista

KV 13.12.2021 § 194

Valmistelija

Hallintopäällikkö Outi Kääriäinen

Keskustan Tornion valtuustoryhmän 13.12.2021 jättämä seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Tornion Keskustan valtuustoryhmä esittää, että kaupunki päivittää puuttuvilta osin kevyenliikenteen väyliä koskevat tiesuunnitelmat ja hakee pyöriteiden toteuttamiseen valtionavustusta valtion kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmasta. Tiettyjen kevyenliikenteen väylien osalta kaupunki tarvitsee yhteistyökumppaniksi Lapin ELY-keskuksen.

Kiireellisimpänä ja nopeimmin toteuttavana hankkeena Keskustan valtuustoryhmä pitää Liakka-Yliraumo pyörätien rakentamista, mikä etenkin Raumon koulun oppilaiden turvallisuuden kannalta on erittäin tärkeä. Tämä kohde olisi nopeimmin toteutettavissa ja ensisijaisesti siihen esitämme haettavaksi investointiavustusta kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmasta.

Lisäksi Keskustan valtuustoryhmä esittää, että kaupunki päivittäisi Kukkola-Karunki sekä Karunki-Hoolinpää (Korpikylään päin) pyöriteiden tiesuunnitelmat.

Edelleen esitämme myös, että Laivaniemi-Kaakamo sekä Yliliakka-Vojakkala välille valmistellaan tiesuunnitelma kevyenliikenteen väylän toteuttamiseksi.”

Päätös

Päätetään saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Toimenpiteisiin

Tekninen johtaja Markus Kannala

TEKN 09.08.2023 § 165
1404/10.03.01.01.01/2021

Valmistelija

Tekninen johtaja Markus Kannala

Kaikki aloitteessa esitetyt kevyen liikenteen väylät sijaitsevat valtion hallinnoimalla maantieverkolla. Tekniset palvelut on yhteistyössä Lapin ELY-keskuksen kanssa koonnut tiedot Tornion alueella olevista valtion väyliä koskevista kevyen liikenteen hankkeideoista ja toimenpiteistä. Hankkeita on neljä kappaletta, eikä niiden joukossa ole aloitteessa esitettyä Yliliakka-Vojakkala osuutta.

Yli-Raumo-Liakka kevyen liikenteen väylän tie- ja rakentamissuunnitelma on laadittu vuonna 2011. Vuonna 2012 rakennettiin Liakan puoleisen pään noin 2,4 km pitkä osuus, mutta rahoituksen puutteen vuoksi rakentamatta jäi Yli-Raumon päästä 2,1 km osuus. Puuttuvaan osuuden rakentamiseen saatiin 650 000 euron (alv 0 %) valtion jakovararahoitus joulukuussa.

Rakentamisen kustannusarvio on 1,3 M€ ja kaupunki päätti osallistua hankkeen kustannuksiin 650 000 eurolla (kv 24.4.2023 § 32). Rakentamissuunnitelmaa on päivitetty alkuvuonna 2023 ja työt kohteessa ovat käynnistyneet toukokuussa 2023. Urakka valmistuu syksyllä 2023.

Kukkola-Karunki kevyen liikenteen väylästä on olemassa vanha suunnitelma, jotka pitäisi päivittää. Suunnitelma ei ole viety missään vaiheessa hallinnolliseen tiesuunnitelmakäsittelyyn. Suunnitelmien päivittämisen kustannusarvio on noin 100 000 euroa ja suunnitelmien hallinnollinen käsittely vie noin vuoden. Rakentamisen kustannusarvio on luokkaa 2 M€.

Karunki-Hoolinpää kevyen liikenteen väylän tiesuunnitelma on päivätty 14.11.2003 ja lähetetty hyväksyttäväksi 2006. Tiesuunnitelma on mennyt vanhaksi 2014. Käytännössä suunnittelu ja tutkimukset maksaisivat noin 150 000 euroa, rakentamiskustannukset tälle osuudelle ovat arvon mukaan noin 1,8 M€ (3,1 km).

Kyläjoki-Kaakamo osuuden puuttuvasta kevyen liikenteen väylästä ei ole laadittu suunnitelmia. Osuuden pituus on noin 5,2 km. ELY-keskuksesta saadun tiedon mukaan suunnitteluprosessi vaatisi ainakin vuoden ja sen kustannusarvio maaperätutkimuksineen on noin 200 000 euroa. Rakentamisen kustannusten hyvin alustava suuruusluokka olisi noin 3 milj. euroa.

Aloitteessa esitetyn Yliliakka-Vojakkala osuuden pituus on noin 2,6 km. Edellä esitettyjen yhteenvetojen perusteella voidaan arvioida sen suunnittelun ja toteutukset olevan kustannustasoltaan vähintään samaa luokkaa kuin Karunki-Hoolinpää osuus. Rautatien ylittävä silta on haasteena tällä osuudella ja tuo hankkeelle lisäkustannuksia.

Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmasta on kuntien mahdollista hakea valtionavustusta. Avustusta on kuitenkin mahdollista hakea vain kunnan itse hallinnoimaan kohteeseen. Täten kyseinen avustus ei sovellu valtion omistamien väylien yhteyteen toteutettavien hankkeiden rahoittamiseen. Lisäksi hankkeiden tulee olla hyväksytyt kunnan kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelman mukaisia. Tällainen on laadittu Tornion kaupungin hallinnoimalle kävely ja pyöräilyverkostolle vuonna 2019 (teknisten palvelujen lautakunta 24.4.2019 § 100). Suunnitelman mukaisille hankkeille on saatu kyseistä avustusta Kauppakadun pyöräkadulle, Kivirannan koulun pyöräpaikoitukselle sekä Raumon koulun pyöräpaikoitukselle.

Kaikkien hankkeiden samanaikainen edistäminen ei ole tarkoituksenmukaista. Pelkästään tiesuunnitelmien laatimiseen tulisi varata noin 600 000 euroa. Tiesuunnitelmien laatimiseen vuorovaikutuksineen ja hallinnollisine käsittelyineen menisi aikaa toista vuotta. Tiesuunnitelman voimassaoloaika on lähtökohtaisesti neljä vuotta, mutta siihen voi saada perustelluista syistä kaksi neljän vuoden jatkoaikaa. Tämän takia suunnitelmien laadintaa ei kannata käynnistää, ellei hankkeen toteutumisesta ole riittävän vahvoja signaaleja.

ELY-keskuksen kanta hankkeiden toteuttamiseksi on, että kaupungilta pitäisi löytyä rahoitus joko osittain tai kokonaan. Jotta rahoitus toteutuisi osittain valtion budjetista, tulisi niiden nousta valtion talousarvioon nimettyinä hankkeina. Kevyen liikenteen väylien toteutuksesta ylläpidettiin aiemmin maakuntatason priorisointia, mutta rahoituksen vähetessä on valtion talousarvioon noussut hankkeita käytännössä poliittisin perustein. Tätä vaikuttamiskanavaa tulisi myös Torniossa hyödyntää jatkossa kevyen

liikenteen väylähankkeiden edistämiseksi.

Hankkeista on mahdollista laatia ns. hankekortteja. Hankekortissa esitetään lyhyesti nykytila, tavoitteet, toimenpiteet sekä vaikutukset. Hankekorttia käytetään hankkeen edistämiseksi siinä vaiheessa, kun toteutukseen mahdollisesti tulevia hankkeita listataan ja talousarviota valmistellaan. Aloitteen mukaisista kohteista Kukkola-Karunkin osuuden Hankekortti on valmistunut 15.12.2020.

Esittelijä

Tekninen johtaja Kannala Markus

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee tiedoksi Liakka-Raumo hankkeen tilanteen. Lautakunta päättää, ettei aloitteen mukaisia tiesuunnitelmien laatimisia käynnistetä. Lautakunta toteaa, että kevyen liikenteen väylähankkeiden edistämiseksi Torniossa olisi tärkeää, että niitä saataisiin valtion talousarvioon. Tätä tulisi edistää myös poliittisella tasolla. Asia saatetaan kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston tietoon.

Päätös

Hyväksyttiin.
